

Kotilava

Hankkeen kuulumisia

Missä mennään -webinaari 27.9.2017

**AVOIN TIEDE
JA TUTKIMUS**

Riitta Koikkalainen, tietoasiantuntija
Kansalliskirjasto, kirjastoverkkopalvelut

050 448 9464
riitta.koikkalainen@helsinki.fi

KANSALLISKIRJASTO

Kotilava-hanke

Kotimaiset lehdet avoimiksi ja vaikuttamaan on Kansalliskirjaston ja Tieteellisten seurain valtuuskunnan (TSV) yhteinen projekti 2015–2017. Sitä on rahoitettu osana opetus- ja kulttuuriministeriön Avoin tiede ja tutkimus -hanketta.

Avoimen julkaisemisen välityksellä tieteen tulokset ovat nykyistä nopeammin ja laajemmin saatavilla.

Kansainvälisten tutkimusjulkaisujen avoimuutta edistetään osana kansallisia lisenssineuvotteluja (FinELib). Kotimaisten julkaisukanavien avoimuutta edistetään Kotilava-hankkeessa.

Kotilava-hankkeen kaksi osaa

Sähköinen toimitus- ja julkaisualusta

Suomen oloihin lokalisoitu versio OJS 3.0-julkaisualustasta, journal.fi, avattiin käyttöön tammikuussa 2017. (TSV)

Rahoitusmalli

Kotimaisten avointen tiedelehtien rahoitusmallin luominen.
(Kansalliskirjasto)

Miksi uusi rahoitusmalli?

Rahoittajat edellyttävät, että heidän rahoittamansa tutkimusjulkaisut julkaistaan avoimesti. Nykyisen rahoitusmallin turvin siirtyminen välittömästi avoimeen julkaisukulttuuriin murentaisi lehtien talouden.

Valtionapua 2014 saaneet lehdet (N 92)	
tuotot max (€)	130 000
tuotot min (€)	136

Kulut 2014 yht. 1 831 000 €, josta painatus ja jakelu 700 700 €.

Valtionapua 2015 saaneet lehdet (N 94)	
tuotot max (€)	123 000
Tuotot min (€)	360

Kulut 2015 yht. 1 973 000 €, josta painatus ja jakelu 662 200 €.

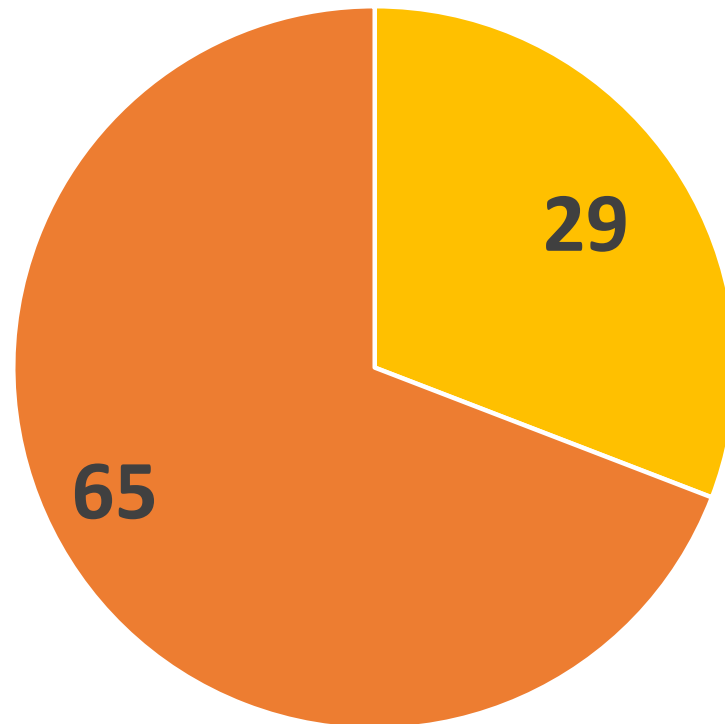
Lehtien vuosibudjetti

Valtionapua saaneiden
lehtien vuosibudjetti,
tilastovuosi 2015.

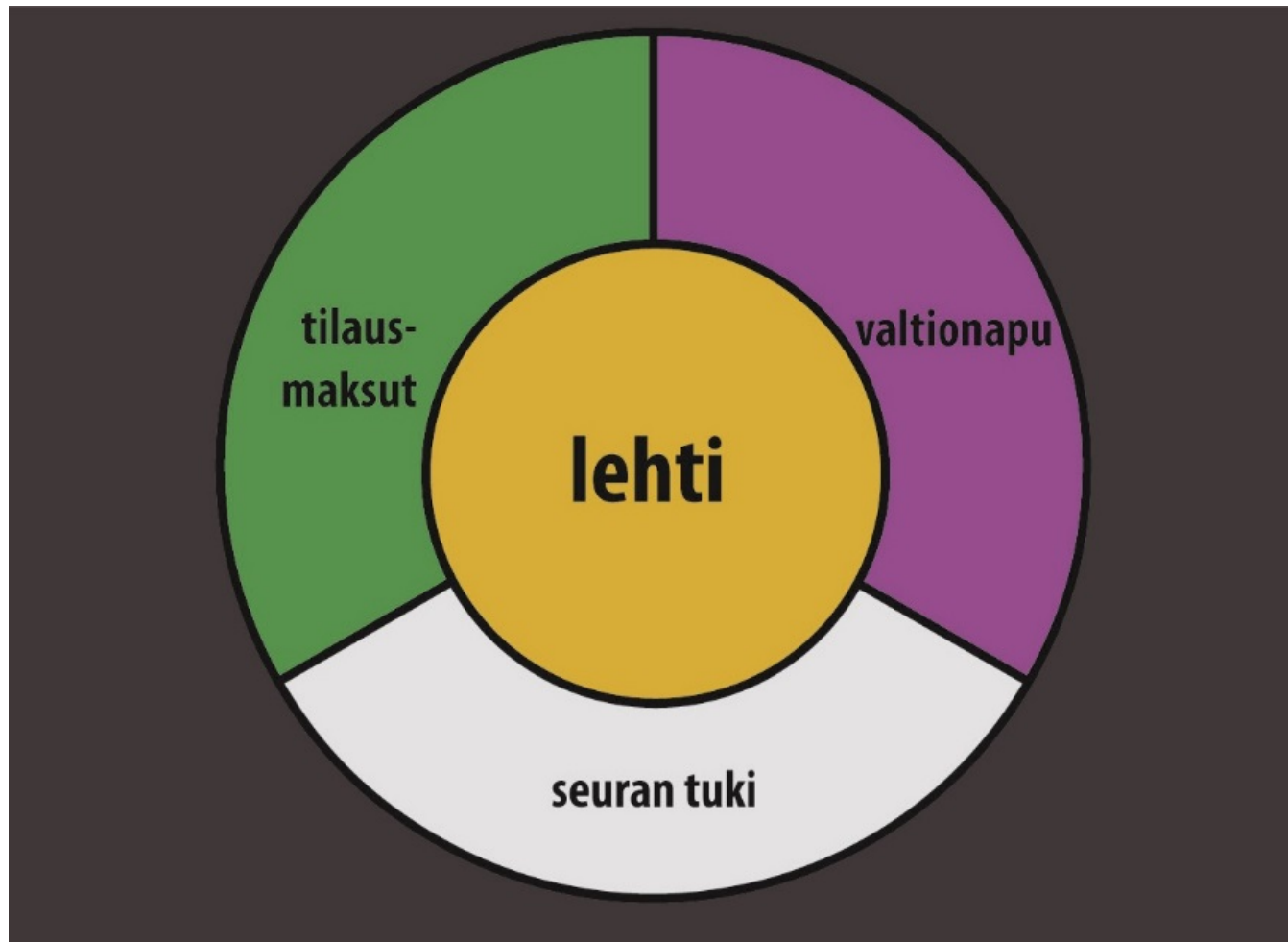
N = 94

65 kpl (69 %) alle 20 000 €

29 kpl (31 %) yli 20 000 €

Nyt: painettujen tiedelehtien tulot

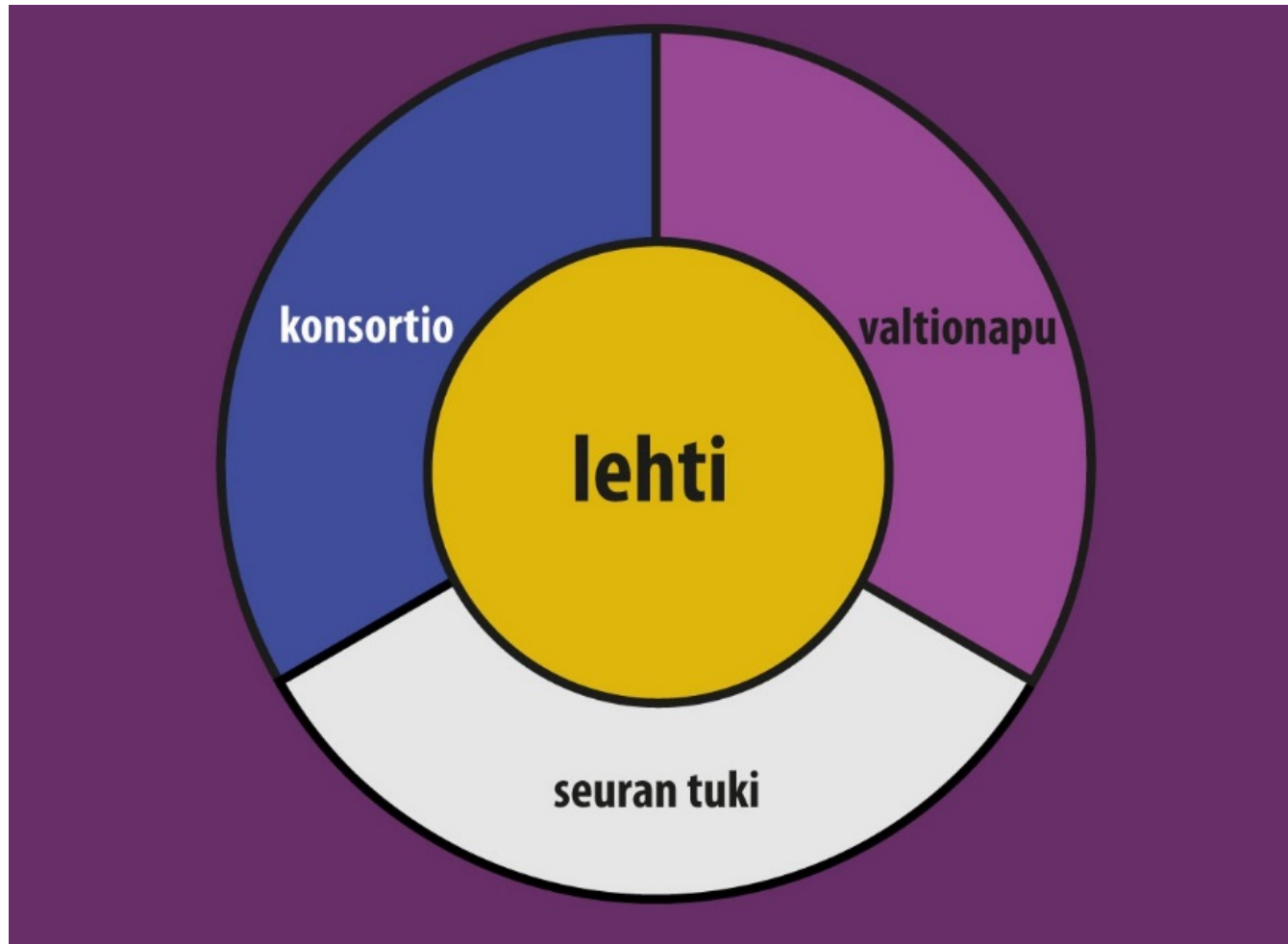
Tärkeimmät tulonlähteet vuonna 2015

- valtionapu,
- seuran tuki ja
- tilausmaksut.

Valtionapua sai 94 lehteä. Niiden kulut olivat 1 972 925 ja tuotot 1 984 920 €.

Vertaisarvioituja tekstejä julkaistiin 1 333 kpl.

Tulevaisuus: OA-tiedelehtien tulot

Tärkeimmät tulonlähteet uudessa rahoitusmallissa:

- valtionapu,
- seuran tuki ja
- konsortio.

Artikkeleita noin 1 400 kpl vuodessa.

Kulut ja tulot noin 2 milj. euroa vuodessa.

Apuna ohjausryhmä ...

Ohjausryhmään kuuluu kustantajien, tutkimusorganisaatioiden ja -rahoittajien edustajia.

Tiina Eklund, Suomen
yliopistokirjastojen
neuvosto (pj.)

Jyrki Hakapää,
Suomen Akatemia

Nina Hyvönen,
Kansalliskirjasto,
kirjastoverkkopalvelut

Jyrki Ilva,
Kansalliskirjasto,
kirjastoverkkopalvelut

Jaana Latvanen,
AMKIT-konsortio

Johanna Lilja,
Kansalliskirjasto

Tiina Koskimäki
rahoituspilottiin
osallistuvat lehdet
Gerontologia

Sami Niinimäki,
Opetus- ja
kulttuuriministeriö

Pekka Nygren,
Suomen tiedekustantajien liitto

Emilia Palonen,
Tieteellisten seurain
valtuuskunta

Lea Rynänen-Karjalainen,
Tieteellisten seurain
valtuuskunta

Elisa Tiilikainen,
rahoituspilottiin osallistuvat
lehdet (*Gerontologia*,
äitiyslomalla)

... ja lehdet

[Alue & Ympäristö](#), Alue- ja ympäristötutkimuksen seura

[Fennia](#), Suomen Maantieteellinen Seura

[Fennoscandia Archaeologica](#), The Archaeological Society of Finland

[Gerontologia](#), Kasvun ja vanhenemisen tutkijat ry

[Janus](#), Sosiaalipoliittinen yhdistys

[Kasvatus ja aika](#), Suomen kasvatuksen ja koulutuksen historian seura

[Media ja viestintä](#), Media- ja viestintätieteellinen seura

[Silva Fennica](#), Suomen Metsätieteellinen Seura

[Suomen Antropologi](#), Suomen antropologinen seura

[Uskonnontutkija – Religionsforskaren](#), Suomen Uskontotieteellinen Seura

[Virittäjä](#), Kotikielen seura

Rakenteilla konsortio

Kotilava on rakentamassa konsortiota, joka mahdollistaa kotimaisten tiedelehtien avoimuuden.

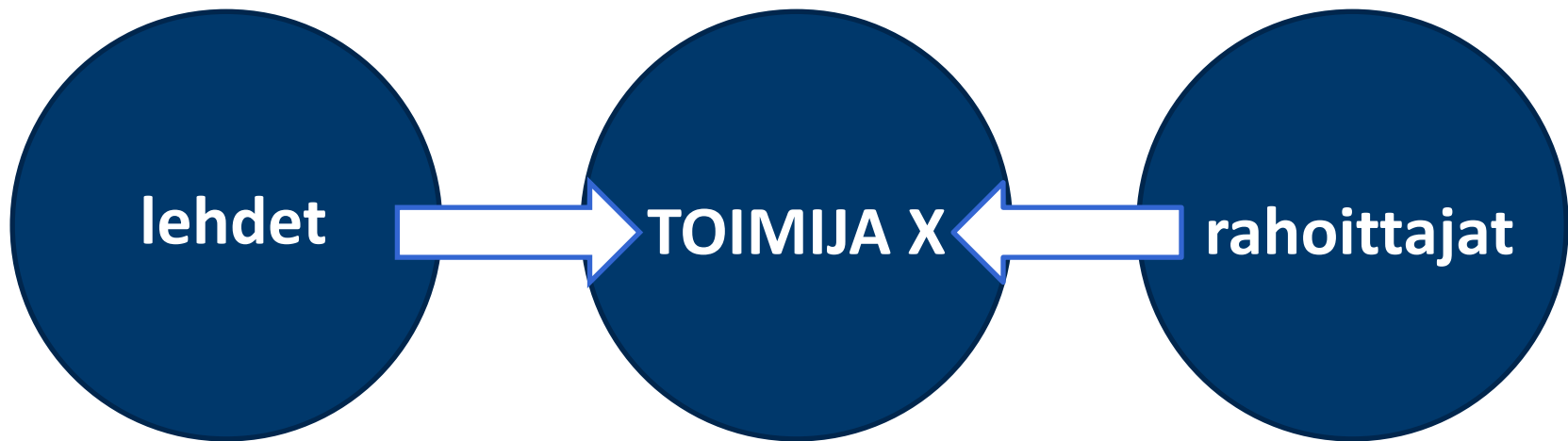
Tavoitteena on kerätä rahoitus lehtien avoimuudesta hyötyviltä tahoilta, joita ovat esimerkiksi yliopistot ja ammattikorkeakoulut.

Rahoitusmalli on tarkoitus ottaa käyttöön vuoden 2018 alussa. Lehtiä tulee mukaan vaiheittain, ja kerättävä rahoitusosuus kasvaa lehtien määrän lisääntyessä.

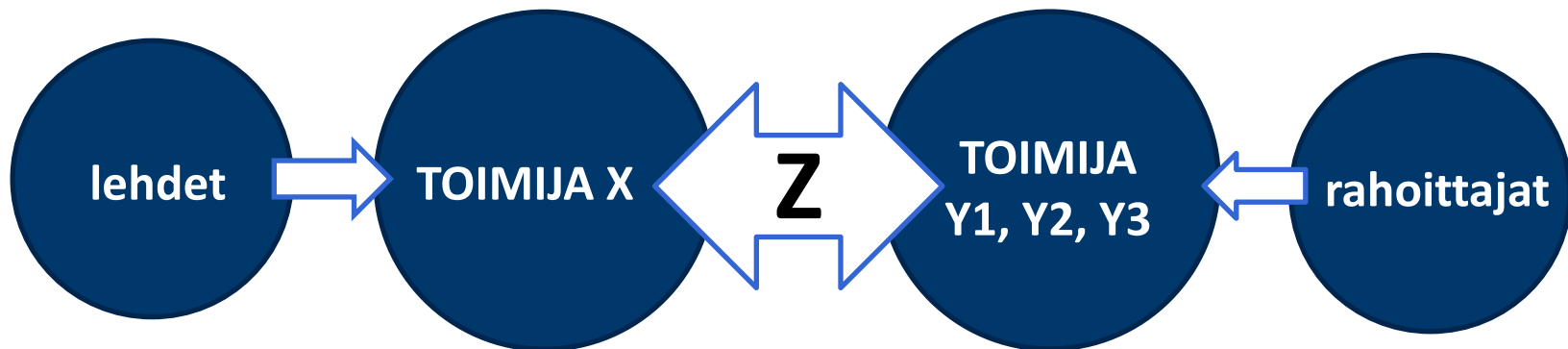
Hallintomalli, luonnos A

Toimija X laskuttaa kutakin rahoittajaa, kukin lehti laskuttaa X:ltä oman osuutensa. X:ssä osaamista sekä lehtien että rahoittajien puolelta. Ohjausryhmä samaan tapaan kuin nyt.

Hallintomalli, luonnos B

Vaihtoehto 2: Lehdet valtuuttavat toimijan X sopimaan puolestaan. Rahoittajat valtuuttavat toimijan Y sopimaan puolestaan. X ja Y valtuuttavat Z:n fasilitoimaan toimintaa.

Konsortioon liittyvän organisaation osuus rahoituksesta lasketaan

$$a = b + c \cdot d$$

**a = organisaation maksama summa
rahoitusmallin piiriin kuuluvien lehtien avoimuudesta**

b = perusmaksu (kaikki organisaatiot maksavat)

**c = keskiarvo organisaation tutkijoiden julkaisemien vertais-
arvioitujen tekstien määrästä kolmen edellisen vuoden
(esim. 2013–2015) ajalta ensimmäisen kirjoittajan mukaan**

**d = artikkelimaksu, laskettu lehtien taloustietojen perusteella,
ehdotetaan 800 €**

Yliopisto X:n maksuosuus

30 lehteä 19 900 €

1 500 € + 23 artikkelia · 800 €

60 lehteä 46 300 €

1 500 € + 56 artikkelia · 800 €

95 lehteä 67 900 €

1 500 € + 83 artikkelia · 800 €

Kotilavan hallinnointi

Toiminnan koordinoijan tehtäviä olisivat:

- (1) Toimintaa varten tarvittavan tiedon keruu ja laskelmien tekeminen, tietojen ja laskelmien päivittäminen;**
- (2) Rahan kerääminen rahoittajilta;**
- (3) Rahan jakaminen lehdille;**
- (4) Viestintä;**
- (5) Koulutus;**
- (6) Toiminnan fasilitointi; ja**
- (7) Muut ohjausryhmän osoittamat tehtävät.**

Vaiheittain eteenpäin

Organisaatio	Rahoitusosuus 30 lehteä	Rahoitusosuus 60 lehteä	Rahoitusosuus kaikki valtionapua saavat lehdet
AMK yht.	50200	58733	66200
YO yht.	157167	357167	562500
KAIKKI	207367	415900	628700

Kolmen vuoden sitoutuminen.

Eteneminen ajassa:

2016–2017 konsortiolehtiä 11 kpl (rahoituskokeiluun osallistuvat lehdet); rahoitusneuvottelut

2018 konsortiolehtiä 30 kpl; konsortion toiminnan hienosäätöä

2019 konsortiolehtiä 60 kpl; konsortion toiminta vakiintuu

2020 kaikki valtionapua saavat kotimaiset tiedelehdet; konsortion toiminta vakiintunut

Rahoittaja ja Kotilava

Rahoittaja

- Sijoittaa omaan tulevaisuuteensa turvaamalla kotimaisten tiedelehtien olemassaolon julkaisukanavina.
- Saa näkyvyyttä ja vaikuttavuutta sekä kansallisesti että kansainvälisesti (esim. GoogleScholar)
- Säästää (artikkeli- ja tilausmaksut sekä käsittely)
- **Edistää tieteen avoimuutta**

Rahoittaja sitoutuu

- Konsortion jäseneksi – vuosimaksu 1500 €
- Maksamaan artikkelimaksun 800 €/artikkeli tutkijoidensa julkaisemista artikkeleista Juulista kerätyn datan perusteella
- Konsortion rahoitusosuus vuosien 2013–2015 artikkelimäärien perusteella 1 500–151 000 €

Konsortiolehti

- saa rahoitusmallin mukaisen tuoton julkaistuista vertaisarvioituista teksteistä;
- saa näkyvyyttä ja vaikuttavuutta sekä kansallisesti että kansainvälisesti
- säästää (painatus- ja jakelukulut); ja
- edistää tieteen avoimuutta.

Rahoitusmallin piiriin lehti pääsee jos (1/3)

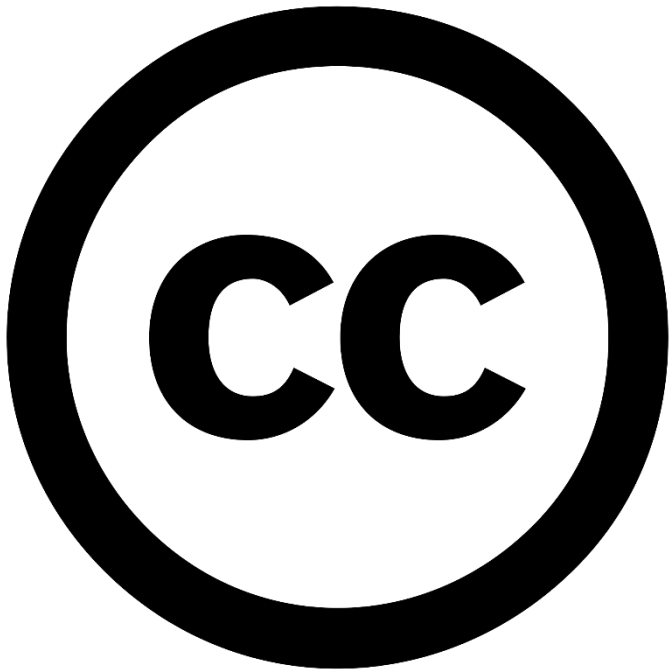

AVOIN TIEDE
JA TUTKIMUS

Julkaistava sisältö on

**kokonaan,
välittömästi ja
pysyvästi
avointa.**

Rahoitusmallin piiriin lehti pääsee jos (2/3)

- Lehden sisältö koostuu pääosin vertaisarvioituista teksteistä. Tämä on dokumentoitava jollain tavoin.
- Lehti ei peri kirjoittaja-, sivu- tai tilausmaksuja konsortion rahoittajaorganisaatioiden kirjoittajilta, ellei hankkeessa yhteisesti näin sovita.
- Julkaistut tekstit saatetaan käyttöön [avoimella lisenssillä](#).

Rahoitusmallin piiriin lehti pääsee jos (3/3)

- Lehti hakee rekisteröintiä [DOAJ:iin](#).
- Lehdet ohjaavat kirjoittajia ottamaan käyttöön [ORCID-tunnisteen](#). Sen pitää näkyä artikkeleiden metadatatassa.
- Lehdet antavat artikkeleille [DOI-tunnuksen](#).
- Lehti sallii rinnakkaistallennuksen.

TSV:n ylläpitämän journal.fi-palvelun kautta saa täytettyä monet vaatimuksista.

OA-artikkelin elämä tietoverkoissa

Finto: suomalainen sanasto- ja ontologiapalvelu

Tunnus vertaisarvioidulle tiedejulkaisulle

Creative Commons -lisenssi

KDK-PAS: kansallinen pitkäaikaissäilytyspalvelu

Artikkeli journal.fi-palvelussa

ARTO: suomalaisten artikkeleiden viitetietokanta

ORCID: tutkijatunniste

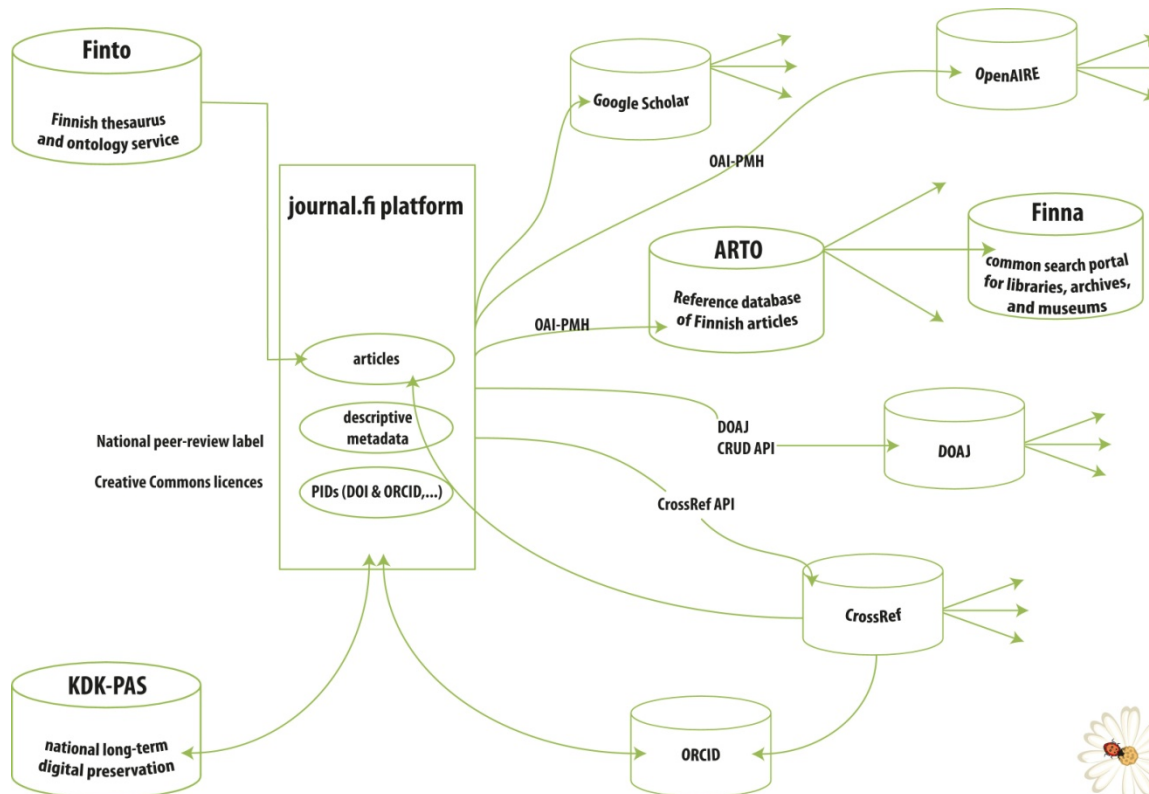
OpenAIRE: EU:n laajuinen avoimen tieteen hanke

Finna: yhteishakupalvelu kirjasto-, arkisto- ja museotietokannoille

DOAJ: kansainvälinen OA-lehtien hakemisto

CrossRef: DOI-tunnisteiden rekisteröinti

API: (ohjelmointi)rajapinta, application programming interface

Graphics by Kotilava 2017 (cc-by)

Esityksen linkkejä

Tarkistettu 26.9.2017

Avoin tiede ja tutkimus: <http://avointiede.fi/>

Creative commons -lisenssit: <http://creativecommons.fi/lisenssit/>

Digital object identifier -tunnus (DOI): <http://www.doi.org/index.html>

Directory of open access journals (DOAJ): <https://doaj.org/>

Ilva, Jyrki (2016). Reboot the system. Finnish scholarly journals, funding and infrastructure.

<https://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/125017/reboot-the-system-2016-08-29.pdf?sequence=2>

Ilva, Jyrki & Johanna Lilja (2014). *Kotimaiset tieteelliset lehdet ja avoin julkaiseminen. Selvitys mahdollisista rahoitusmalleista*. Helsinki:

Tieteellisten seurain valtuuskunta. <http://www.doria.fi/handle/10024/102279>

Journal.fi-palvelu: <http://journal.fi/>

Kotilava-hanke: <http://kotilava.fi/> • <https://www.kiwi.fi/pages/viewpage.action?pageId=58493505>

Naukarinen, Piia (2016). Avoimen julkaisun tuen malli. Selvitys. Helsinki: Avoin tiede ja tutkimus -hanke.

<http://avointiede.fi/documents/10864/12232/Avoimen+julkaisemisen+tuen+malli/73838e9b-7924-446c-9c7a-cc8f759919bb>

ORCID-tutkijatunniste: <https://www.csc.fi/fi/orcid>

Solomon, David J., Mikael Laakso, and Bo-Christer Björk. Peter Suber (editor) (2016). [Converting Scholarly Journals to Open Access: A Review of Approaches and Experiences.](#)

Tieteellisten seurain valtuuskunta: <https://www.tsv.fi/>

KANSALLISKIRJASTO

Kiitos!

